

Sygn. akt VII U 1393/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie, VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Teresa Ogrodnik;

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Małgorzata Sobczuk

po rozpoznaniu na rozprawie, w dniu 7 stycznia 2016 roku. w L.

sprawy J. A.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do renty rolniczej na dalszy okres – na skutek odwołania J. A. od decyzji Prezesa KRUS z dnia 30 kwietnia 2014 r.,

(...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala J. A. prawo do renty rolniczej z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym na dalszy okres od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 14 września 2018 roku.

VII U 1393/14

UZASADNIENIE

Decyzją z 30.04.2014 r., (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, po ustaleniu, że J. A. nie jest całkowicie niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym, odmówił jej prawa do renty z tego tytułu (k. 117 akt KRUS).

W odwołaniu od powyższej decyzji J. A. wniosła o jej zmianę poprzez ustalenie jej prawa do spornego świadczenia. Wskazała,

że wbrew ustaleniu organu rentowego jest całkowicie niezdolna do pracy

w gospodarstwie rolnym wskutek szeregu schorzeń, m. in. powołując się na szereg schorzeń m. in. onkologicznych, neurologicznych, endokrynologicznych, urologicznych i gastrologicznych (k. 2 i v. akt sprawy).

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

J. A. urodziła się (...) Jest współwłaścicielką wraz z mężem gospodarstwa rolnego o powierzchni (...) ha, na którym uprawiane jest głównie zboże (...), a oprócz tego maliny i ziemniak. W skład gospodarstwa wchodzi dom mieszkalny, stodoła i garaż, a także ciągnik z podstawowym osprzętem i rozrzutnik. Ubezpieczona zajmowała się zbiorem malin, wykopkami, żniwami i siewem (kwestionariusz zawodowy – k. 94 a. KRUS).

Pobierała rentę rolniczą od 01.12.2007 r. do 31.01.2014 r. (k. 3v. a. s.). Ostatni raz całkowita niezdolność do pracy była jej ustalana w 2011 roku,

w oparciu o diagnozę, obejmującą: nowotwór złośliwy jajnika (stan po leczeniu operacyjnym oraz chemio- i radioterapią), a także zespół korzeniowo-bólowy kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego na tle zmian dyskopatycznych i zwyrodnieniowych i nadciśnienie tętnicze (k. 82-83v. a. KRUS).

W dniu 22.01.2014 r. ubezpieczona złożyła wniosek o ustalenie prawa do przedmiotowego świadczenia na dalszy okres. Na podstawie załączonej do wniosku dokumentacji medycznej 95-107v. a. KRUS) oraz własnego badania lekarz rzeczoznawca Kasy stwierdził brak cech wznowy raka jajnika oraz – obok już stwierdzonej choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa L-S – czynnościowe zaburzenie przewodu pokarmowego wraz z refluksem żołądkowo-przełykowym, nadciśnienie tętnicze, otyłość i niedoczynność tarczycy. Lekarz ten orzekł jednak, że nasilenie stwierdzonych u badanej schorzeń nie sprowadza już całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym (k. 108-110 a. KRUS). Orzeczenie to podtrzymała komisja lekarska Kasy, uznając nawet za istotne orzecznictwo jedynie nadciśnienie tętnicze (jako choroba podstawowa) oraz przebyte leczenie onkologiczne jajnika bez cech nawrotu, czynnościowe zaburzenia przewodu, niedoczynność tarczycy i otyłość (jako choroby współistniejące) – k. 114-115 a. KRUS.

Niezależnie od przebytej choroby onkologicznej o znacznym stopniu zaawansowania – w zakresie której nadal istnieje ryzyko wznowy – naruszenie sprawności organizmu ubezpieczonej pozostaje znaczne z uwagi przede wszystkim na związane ze wspomnianą chorobą, agresywne leczenie chirurgiczne i chemiczne. Terapia pierwszego rodzaju wiązała się z dwukrotnym zabiegiem resekcji wielu narządów – w szczególności płciowych – co pozostawiło trwałe objawy ubytkowe w sferze hormonalnej, a ponadto upośledzenie anatomiczne w postaci przepukliny pępkowej i fizjologiczne, polegające na nietrzymaniu moczu. Chemioterapia również wywarła toksyczny wpływ na organizm ubezpieczonej, trwale upośledzając jego sprawność.

Te wszystkie czynniki – wspólnie z pozostałymi schorzeniami w postaci zwyrodnienia kręgosłupa z zespołem korzeniowym oraz nadżerkowego zapalenia przewodu pokarmowego – stanowią bezwzględne przeciwwskazanie do pracy fizycznej, co w przypadku ubezpieczonej prowadzi do uznania, że nadal jest ona całkowicie niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym. Z uwagi na zakres i wagę opisanych schorzeń, ewentualne stwierdzenie przywrócenia choćby częściowej zdolności do tego rodzaju zatrudnienia, będzie możliwe – zdaniem biegłego onkologa M. S. – dopiero po upływie trzech lat od daty jego badania, tj. po dniu 14.09.2018 r.

- opinia wraz z opinią uzupełniającą, k. 56-59, 73-74.

Powołana opinia stanowi w ocenie Sądu dostateczną podstawę dla dokonania prawnej oceny, czy i w jakim okresie odwołująca jest całkowicie niezdolna do pracy. Biegły z każdej możliwej perspektywy ocenił stan zdrowia badanej w aspekcie istnienia wskazanej przesłanki. Odniósł się zarówno do stanu fizykalnego pacjentki, możliwych rokowań, jak też innych, współistniejących schorzeń, które razem z dysfunkcją, podpadającą pod jego specjalność, mogą rzutować na istnienie przedmiotowej niezdolności.

Sąd podziela przedstawioną ocenę biegłego, nawet pomimo dwukrotnych zastrzeżeń, jakie pod jej adresem zgłosił organ rentowy (k. 69 i 87-88v. a. s.). Zastrzeżenia te skupiały się jedynie na okoliczności braku wznowy procesu nowotworowego i polemice z biegłym co do możliwych rokowań (sformułowanej zresztą przez lekarza rzeczoznawcę, będącego nie onkologiem, lecz internistą – k. 88v.). Uszło uwadze organu rentowego szereg innych okoliczności, które należy uwzględnić przy ocenie niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym – jak chociażby bieżący stan fizykalny, wywołany szeregiem negatywnych symptomów. Te elementy biegły właśnie uwzględnił łącznie oraz w logiczny i wyczerpujący sposób, stąd zastrzeżenia organu nie mogły prowadzić do podważenia trafności jego opinii.

Pozostałe opinie biegłych: neurologa, ginekologa-onkologa i gastroenterologa (stwierdzająca niezdolność trwającą nadal, do 31.01.2016 r. – k. 22-24v. a. s.) oraz endokrynologa i urologa (niestwierdzająca niezdolności – k. 35-36 a. s.) ostatecznie nie miały w ocenie Sądu znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. W szczególności pierwsza z nich zawierała nader lakoniczne stwierdzenia, uniemożliwiające przesądzenie, czy rzeczywiście każdy z trojga biegłych dokonał rzeczowej oceny stanu zdrowia ubezpieczonej w zakresie swojej specjalności. Z uwagi jednak na treść uwzględnionej opinii M. S. zbędne było uzupełnianie tej opinii.

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

J. A. pobierała rentę rolniczą do 31.01.2014 r., a zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy z 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015 r., poz. 704 ze zm.) prawo do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy, które ustało z powodu ustąpienia całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od dnia ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym.

Za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym uważa się ubezpieczonego, który z powodu naruszenia sprawności organizmu utracił zdolność do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym (art. 21 ust. 5 cyt. ustawy).

Na gruncie oceny, zawartej w powołanej opinii biegłego M. S., nie sposób uznać, ażeby J. A. była w stanie osobiście wykonywać takie prace, jakimi dotychczas zajmowała się w swoim gospodarstwie rolnym. Miały one charakter nie zarządczy, lecz ściśle fizyczny i odbywały się w polu (zbiór, siew, wykopki, żniwa) na obszarze kilku hektarów.

Bez znaczenia jest więc, że proces nowotworowy nie ulga wznowie, skoro sam ten proces w sobie, jak i zastosowane wobec niego leczenie, miały na tyle wyniszczający charakter, że obecnie uniemożliwiają wnioskodawczyni wykonywanie wyżej wymienionych czynności (z uwagi na powikłania pooperacyjne: przepuklinę powikłania hormonalne oraz nietrzymanie moczu).

W ocenie Sądu nie sposób również tracić z pola widzenia innego schorzenia – tj. choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa – wpływającego na możliwość wykonywania przez ubezpieczoną pracy fizycznej, a które łącznie, dodatkowo przemawiają za stwierdzeniem opisanej niezdolności.

Wszystko powyższe łącznie przemawia za uznaniem, że J. A., po dniu 31.01.2014 r., jest wciąż, nieprzerwanie, całkowicie niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym – nawet pomimo stosunkowo młodego wieku (50 lat w chwili orzekania), skoro doznała szeregu dysfunkcji zdrowotnych znacznie obniżających jej sprawność psychofizyczną (art. 13 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, Dz. U. z 2015 r., poz. 748 ze zm. w zw. z art. 52 ust. 1 pkt 2 cyt. ustawy).

Niezdolność ta – zgodnie z przyjętą opinią biegłego – datuje się do dnia 14 września 2018 roku, albowiem nie jest jednak wykluczone odzyskanie przez ubezpieczoną zdrowotnej możliwości pracy w gospodarstwie rolnym (art. 21 ust. 7 cyt. ustawy).

Do tego też dnia należało ustalić sporne świadczenie (art. 22 ust. 1 zd. drugie cyt. ustawy), dokonując zmiany zaskarżonej decyzji zgodnie z wnioskiem odwołania.

Mając powyższe na względzie, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono, jak w wyroku.